

İşletme hakkı devredilen limanlara işletici firma tarafından sözleşme sürecince inşa edilen ve işletme hakkı süresi sonunda Kuruma devredilecek olan amortismanına tabi iktisadi kıymetlerin itfası hk.

Belge türü	Özelge
Kanun	VERGİ USUL KANUNU
Özelge no	27575268-105[313-9446]-456706
Tarih	23.11.2018

T.C.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

ANKARA VERGİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

(Mükellef Hizmetleri Usul Grup Müdürlüğü)

Sayı : 27575268-105[313-9446]-456706

23.11.2018

Konu : İşletme hakkı devredilen limanlara işletici firma tarafından sözleşme sürecince inşa edilen ve işletme hakkı süresi sonunda Kuruma devredilecek olan amortismanına tabi iktisadi kıymetlerin itfası hk.

İlgide kayıtlı başvurularınızda;

- Özelleştirme Yüksek Kurulu tarafından "İşletme Hakkının Verilmesi" yöntemiyle özelleştirilmesine karar verilen ... Limanlarının 36 yıllığına işletme haklarının verilmesi işlemlerinin yapılarak devir teslimlerinin yapıldığı,

- Limanların devrinden sonra işletmecisi firmaların ambar, sosyal tesis, demiryolu raylarının kaldırılması, yenilenmesi, binaların ıskat edilmesi gibi konularda İşletme Hakkı Devir Sözleşmesi hükümleri çerçevesinde, Teşekkülünüzden yazılı izin alınarak, demiryolunun kaldırıldığı veya yerinin değiştirildiği, bazı binaların yıkıldığı, bazılarının yerine yenisinin yapıldığı veya daha küçük hacimli binaların yapıldığı, rıhtımlarda ise ilave dolgu yapılarak rıhtımın genişletildiği veya yıkılarak rıhtımın kaldırıldığı,

- Teşekkülünüz aktifinde yer alan ancak işletici tarafından kullanılan amortismanına tabi iktisadi kıymetler (bina vs.) kullanımdan kaldırıldığında (ıskat vs.) Teşekkülünüz aktifinden çıkartıldığı

hususlarından bahisle, limanın işletilmesi amacıyla işletici tarafından sözleşme süresince, inşa edilen gayrimenkuller (bina vs.) ile tesis edilen menkullerin, inşa edildiği yılda maliyet bedeli üzerinden Teşekkülünüz aktifine alınarak amortismanına tabi tutulup tutulamayacağı veya işletme hakkı süresinin sona ermesinden sonra hangi bedelle Teşekkülünüz aktifine alınacağı hakkında Başkanlığımız görüşü talep edilmektedir.

213 sayılı Vergi Usul Kanununun;

- 267 nci maddesinde emsal bedeli, gerçek bedeli olmayan veya bilinmeyen veyahut doğru olarak tespit edilemeyen bir malın, değerlendirme gününde satılması halinde emsaline nazaran haiz olacağı değer olarak tanımlanmış ve bu maddenin üçüncü sırasında emsal bedelinin ilgililerin müracaatı üzerine takdir komisyonunca takdir yolu ile belirleneceği,

- 269 uncu maddesinde, iktisadi işletmelere dahil bilumum gayrimenkullerin maliyet bedelleri ile değerlendirileceği; bu Kanuna göre, gayrimenkullerin mütemmim cüzüleri ve teferruatı, tesisat ve makinalar, gemiler ve diğer taşıtlar ile gayrimaddi hakların gayrimenkuller gibi değerlendirileceği,

- 270 inci maddesinde, gayrimenkullerde, maliyet bedeline, satınalma bedelinden başka, makina ve tesisatta gümrük vergileri, nakliye ve montaj giderlerinin, mevcut bir binanın satın alınarak yıkılmasından ve arsasının tesviyesinden mütevellit giderlerin de gireceği; noter, mahkeme, kıymet takdiri, komisyon ve tellaliye giderleri ile Emlak Alım ve Özel Tüketim Vergilerini maliyet bedeline ithal etmekte veya genel giderler arasında göstermekte mükelleflerin serbest olduğu,

- 272 nci maddesinde, normal bakım, tamir ve temizleme giderleri dışında, gayrimenkulü veya elektrik üretim ve dağıtım varlıklarını genişletmek veya iktisadi kıymetini devamlı olarak artırmak maksadıyla yapılan giderlerin, gayrimenkulün veya elektrik üretim ve dağıtım varlıklarının maliyet bedeline ekleneceği (Bir geminin iktisap tarihindeki süratini fazlalaştırmak, yolcu ve eşya yükleme ve barındırma tertibatını genişletmek veya değiştirmek suretiyle iktisadi kıymetini devamlı olarak artıran giderlerle bir motorlu kara nakil vasıtasının kasa veya motorunun yenisi ile değiştirilmesi veya alımında mevcut olmayan yeni bir tertibatın eklenmesi için yapılan giderler maliyet bedeline eklenmesi gereken giderlerdendir.); gayrimenkuller kira ile tutulmuş ise veya elektrik üretim ve dağıtım varlıklarının işletme hakkı verilmiş ise, kiracı veya işletme hakkına sahip tüzel kişi tarafından yapılan bir ve ikinci fıkralardaki giderlerin bunların özel maliyet bedeli olarak ayrıca değerlendirileceği, kiracının veya işletme hakkına sahip tüzel kişinin faaliyetini icra için vücuda getirdiği tesisata ait giderlerin de bu hükümde olduğu; gayrimenkuller veya elektrik üretim ve dağıtım varlıkları için yapılan giderlerin hem tamir, hem de kıymet artırma giderlerinden terekküp ettiği takdirde, mükellefin bu giderlerden maliyet bedeline eklenecek kısmı ayrı göstermek mecburiyetinde olduğu,

- 313 üncü maddesinde, işletmede bir yıldan fazla kullanılan ve yıpranmaya, aşınmaya veya kıymetten düşmeye maruz bulunan gayrimenkullerle 269 uncu madde gereğince gayrimenkul gibi değerlendirilen iktisadi kıymetlerin, alet, edevat, mefruşat, demirbaş ve sinema filmlerinin birinci kısımdaki esaslara göre tespit edilen değerinin, bu Kanun hükümlerine göre yok edilmesinin amortisman mevzuunu teşkil edeceği,

- 315 inci maddesinde, mükelleflerin amortismanına tâbi iktisadî kıymetlerini Maliye Bakanlığının tespit ve ilân edeceği oranlar üzerinden itfa edecekleri, ilân edilecek oranların tespitinde iktisadî kıymetlerin faydalı ömürlerinin dikkate alınacağı

- 327 nci maddesinde, gayrimenkullerin, elektrik üretim ve dağıtım varlıklarının ve gemilerin iktisadî kıymetlerini artıran ve 272 nci maddede yazılı özel maliyet bedellerinin, kira veya işletme hakkı süresine göre eşit yüzdelerle itfa edileceği, kira veya işletme hakkı süresi dolmadan, kiralanan veya işletme hakkı alınan şeyin boşaltılması veya işletme hakkının herhangi bir sebepten sona ermesi halinde henüz itfa edilmemiş olan giderlerin, boşaltma veya hakkın sona erdiği yılda bir defada gider yazılacağı

hükümleri yer almaktadır.

Bu hükümlere göre;

1- Teşekkülünüzün aktifinde yer alan ve işletme hakkı devri yöntemiyle devredilerek işletmeci tarafından yıkılan ve yerine yenisi inşa edilmeyecek olan amortismanına tabi iktisadi kıymetler için amortisman ayrılmasına son verilmesi ve bu kıymetlerin teşekkül aktifinizden çıkarılması,

2- İşletici tarafından yıkılarak yerine yenisi yapılan amortismanına tabi iktisadi kıymetlerin Teşekkülünüzce amortismanına devam edilmesi, imtiyaz sözleşmesinin süresinin sona ermesi veya herhangi bir nedenle sözleşmenin feshi durumunda ise devre konu bu kıymetlerin emsal bedeli ile şirketiniz kayıtlarında devir tarihi itibarıyla yer alan net defter değeri arasındaki farkın söz konusu kıymetlerin 213 sayılı Kanunun 272 nci maddesi çerçevesinde maliyet bedeline dahil edilmesi,

3- İşletmeci tarafından imtiyaz sözleşmesi çerçevesinde vücuda getirilen ve imtiyaz süresinin sona ermesi veya herhangi bir nedenle sözleşmenin feshi sebebiyle teşekkülünüze devredilen kıymetlerin devir tarihi itibarıyla emsal bedelleri üzerinden aktifleştirilmesi

gerekmektedir.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

(*) Bu Özelge 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 413.maddesine dayanılarak verilmiştir.

(**) İnceleme, yargı ya da uzlaşmada olduğu halde bu konuya ilişkin olarak yanlış bilgi verilmiş ise bu özelge geçersizdir.

(***) Talebiniz üzerine tayin edilmiş olan bu özelgeye uygun işlem yapmanız hâlinde, bu fiilleriniz dolayısıyla vergi tarh edilmesi icap ederse, tarafınıza vergi cezası kesilmeyecek ve tarh edilen vergi için gecikme faizi hesaplanmayacaktır.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 18.09.2026